

Mijn heldin: zuster Leontine

Een van mijn heldinnen is zuster Leontine De Buysscher. Op 19 februari is het tien jaar geleden dat ze overleed. Tijdens haar begrafenis werd ze door de aalmoezenier van haar ziekenhuis een grote vrouw genoemd. Ik probeerde me voor te stellen hoe ze daarop zou gereageerd hebben. Ze was klein van gestalte en zou vast gelachen hebben om dat woord 'groot'.

In mijn herinnering lachte ze haast altijd. Ik leerde haar kennen toen ze nog directeur en arts van het Brussels Sint Jansziekenhuis was. We ontdekten toen dat we beiden Antwerpse wortels hadden en 'tante' zegden tegen dezelfde vrouw. Die dame bleek de zus van haar vader te zijn: een De Buysscher zoals zuster Leontine en voor haar dus een echte tante. Bij mij ging het om een vriendin van mijn moeder, die wij, kinderen, tantetje mochten noemen. Zuster Leontine vertelde toen al dat ze, zodra ze gepensioneerd was, verder zou gaan studeren in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten om te leren hoe je terminale zieken beter kon verzorgen en bijstaan. Het woord 'palliatief' viel en het was de eerste keer dat ik het hoorde. Zuster Leontine wou en zou daar ook in ons land mee beginnen en was blij dat haar verhaal in de krant zou komen. Dat zou allicht helpen om aan de nodige subsidies en giften te geraken.

In 1990 richtte ze de eerste residentiële palliatieve eenheid op. Een jaar later volgde de officiële erkenning en subsidiëring. Het was nooit genoeg, de afdeling werd uitgebreid, er kwamen steeds meer zieken bij. Maar zuster Leontine gaf niet op. Ze schreef twee boeken: 'Menswaardig sterven' en 'Waarom nog euthanasie?' Ze gaf interviews en ging op veel plaatsen spreken, onvermoeibaar. Nog jaren leidde ze de palliatieve dienst. En ook nadat ze daar met pensioen was gegaan, bleef ze zich bekommeren om de terminale zieken: een bemoedigende, glimlachende aanwezigheid.

Een keer, bij een kop thee, vertelde ze me over haar ontmoeting met de toen machtige Waalse socialist Guy Spitaels die in Wallonië 'dieu' (god) werd genoemd. Spitaels had haar geprezen voor haar werk en voor het optimisme dat ze uitstraalde. 'Dat benijd ik u', zei hij. En voegde eraan toe: 'Mais vous avez la foi.' ('U bent gelovig')

'Hij had gelijk, natuurlijk', zei zuster Leontine. 'Zonder het geloof stond ik nergens. Maar dat een man als Spitaels dat door had...' Ze glimlachte: 'Mooi toch?'

T.S.